

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2708

Vragen van het lid **Eerdmans** (JA21) aan de Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *subsidies voor het slavernijverleden* (ingezonden 16 juni 2025).

Antwoord van Minister **Uitermark** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 10 juli 2025)

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het bijgevoegde overzicht «subsidieregelingen Herdenkingsjaar Slavernijverleden»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Het project «Joss Umuganwa» had tot doel om de Rwanda Dancers Group, bestaande uit twaalf personen, naar Nederland te halen om hier de dans ter ere van de Rwandese Koning Rwabugiri uit te voeren; kunt u duiden of en welk verband deze besteding houdt met het Nederlandse slavernijverleden?

Antwoord 2

Het project «Joss Umuganwa» is gesubsidieerd binnen de regeling Herdenkingsjaar Slavernijverleden vanwege de manier waarop het bijdraagt aan het vergroten van kennis en bewustzijn over historische vormen van slavernij en de internationale doorwerking daarvan.

De dans eert de Rwandese Koning Rwabugiri, die in de regionale geschiedschrijving bekendstaat om zijn verzet tegen interne slavernijpraktijken in het oosten van Afrika. De beoordelingscommissie van het Mondriaan Fonds oordeelde dat het project waardevol was vanwege de wijze waarop het een transnationaal perspectief op slavernijgeschiedenis biedt, met inhoudelijke verbindingen tussen Rwanda, Suriname en Curaçao.

Daarmee sluit het aan bij de doelstelling van de regeling om ruimte te geven aan initiatieven die slavernijgeschiedenis vanuit verschillende culturele contexten zichtbaar maken.

¹ Bijlage bij Kamerstuk 36 284, nr. 39

Vraag 3

Vanuit het Ministerie van Financiën is eerder gewezen op het risico dat voor subsidieaanvragen vanuit stichtingen lastig na te gaan is of het geld doelmatig wordt besteed; hoe is de subsidieverstreking voor deze 189 projecten uit het herdenkingsjaar gecontroleerd?²

Antwoord 3

Tijdens het Herdenkingsjaar Slavernijverleden kon er subsidie voor projecten worden aangevraagd bij het Mondriaan Fonds (MF) en het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP). Beide subsidieregelingen zijn door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vastgesteld via de reguliere systematiek aan de hand van de financiële- en inhoudelijke verantwoordingen van beide fondsen zoals opgenomen in hun jaarverslagen 2023 (MF) en 2024 (FCP), conform het Uniform Subsidiekader. Er zijn door het MF en FCP voorwaarden gesteld voor het ontvangen van subsidie, ook conform het Uniform Subsidiekader. Voor het definitief vaststellen van de subsidie hebben beide fondsen gecontroleerd of aan die voorwaarden werd voldaan.

Vraag 4

Kunt een complete lijst van subsidiebestedingen aanleveren, naar voorbeeld van het overzicht «subsidieregelingen Herdenkingsjaar Slavernijverleden», voor alle gehonoreerde aanvragen tot 1 januari 2025 in zowel Europees Nederland als het Caribische deel van het Koninkrijk?

Antwoord 4

De bestedingen van de subsidiegelden zijn volledig verantwoord via de openbare jaarverslagen van het Mondriaan Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie. Voor de regeling van het Mondriaan Fonds vindt u meer informatie op pagina's 31 en 32 van het jaarverslag 2023. Met betrekking tot het Fonds voor Cultuurparticipatie vindt u meer informatie op pagina's 18 en 21 (inhoud en aantal toekenningen), 56 (vordering subsidie), 60 (baten), 65 en 66 (lasten) van het jaarverslag 2024.

Vraag 5

Zijn er op voorhand signalen bekend die al wijzen op onderuitputting vanuit de originele toespitsing van het slavernijverledenfonds van 200 miljoen euro?

Antwoord 5

Er zijn op dit moment geen signalen van onderuitputting van het slavernijverledenfonds van 200 miljoen euro. De uitvoering is in lijn met de planning, waarbij zorgvuldigheid en samenwerking met de betrokken gemeenschappen voorop staat. De volledige 200 miljoen wordt binnen de begrotingssystematiek en de bestaande kaders uitgegeven.

Vraag 6

Deelt u de mening dat in het geval van onderuitputting van het Slavernijverledenfonds in zowel Europees Nederland als het Caribische deel van het Koninkrijk of Suriname het prudent is dit bedrag terug te laten vloeien naar de staatskas?

Antwoord 6

Het uitgangspunt is dat de beschikbare middelen binnen het Slavernijverledenfonds worden ingezet conform de doelen waarvoor het fonds is ingesteld. Daarbij wordt rekening gehouden met de specifieke context en het tempo in Europees Nederland, het Caribische deel van het Koninkrijk en Suriname. Indien sprake zou zijn van onderuitputting binnen een begrotingsjaar, zullen deze middelen herverdeeld zodat deze alsnog aangewend worden conform de doelen waarvoor het fonds is ingesteld.

² RTL Nieuws, 12 september 2024, «Topambtenaren Financiën zeer kritisch over slavernijfonds van 200 miljoen euro: «Heel fors» en «gering onderbouwd»», <https://www.rtl.nl/nieuws/artikel/5470181/topambtenaren-financien-kritisch-slavernijfonds-200-miljoen-euro-excuses>